

δασερός ἐπίθ. Κεφαλλ. (Τσακαριτσάν.) Κρήτ. (Σέλιν. κ.ά.) Κύπρ. — Κ. Παλαμ., Πεντασύλλ., 114 Δωδεκάλ. Γύφτ.², 43 Δειλοὶ καὶ σκληρ. στίχ.², 242 L. Roussel, Gramm., 337 Π. Γενναδ., Γεωργ. γλωσσ., 19 I. Πολυλ., Μετάφρ. 'Ομ. 'Οδυσσ. 1, 433 — Λεξ. Βάιγ. Πρω. Δημητρ. δασερός Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. δ α σ ὅ ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ε ρ ό ς, διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. β α θ ε ρ ό ς, π λ α τ ε ρ ό ς, π ρ ο θ υ μ ε ρ ό ς. 'Ο τύπ. δ ρ α σ ε ρ ό ς πιθανῶς ἐκ συμφορμῶν τῶν ἐπιθ. δ ρ ο σ ε ρ ό ς καὶ δ α σ ε ρ ό ς. 'Η λ. καὶ εἰς Βλάχ. καὶ Σομ.

'Ο πυκνὸς εἰς φυτεῖαν, ὁ πυκνοφυτευμένος Κεφαλλ. (Τσακαριτσάν.) Κρήτ. (Σέλιν. κ.ά.) Κύπρ. — Κ. Παλαμ., Πεντασύλλαβ., ἐνθ' ἄν. Δωδεκάλ. Γύφτ.², ἐνθ' ἄν. L. Roussel, ἐνθ' ἄν. — Λεξ. Βάιγ. Πρω. Δημητρ.: Εἶναι δασερό αὐτὸ τὸ μέρος οὗλο μέχρι τὸ Φισκάρδο Τσακαριτσάν. Δασερό χωράφι Σέλιν. || Ἄσμ.

Θωρεῖς τὰ δάση δασερά, τὰ γιασονμιά ἀθ-θᾶτα Κύπρ.

Μέσ' σὲ περβόλια δασερά ἀδόνια τζιλαδάτε,
ζωὴν τζαὶ χρόνια νά 'θετε, ὅσοι τζ' ἂν τὰ γροικᾶτε αὐτόθ.

Μέσ' 'ς τὰ περβόλια τὰ δασερά γεωρκεῖται κυπαρίσσι αὐτόθ. || Ποίημ.

'Απ' τὰ δασερά Βουργάρικα ντερβένια
μέσ' ἀπ' τῆς Θράκης τίς βελανιδιές,
μέσ' ἀπὸ τοῦ Ταύρου τοὺς κεδρώνες
Κ. Παλαμ., Δωδεκάλ. Γύφτ.², ἐνθ' ἄν.

..... καὶ τρανίξα
'ς τοῦ δασεροῦ περιβολιοῦ | τὰ τρίστρατα τὰ ξέφωτα
Κ. Παλαμ., Πεντασύλλ., ἐνθ' ἄν. β) Ἐπὶ δένδρων, ὁ ἔχων πυκνὸν φύλλωμα, φουντωτὸς Κύπρ.: Ἄσμ.

Τζ' ἐπῆσιν τζαὶ ἡῦρασιμ μιὰ δασερὴν ἐλιούλ-λαν,
ἐκάτσασι νά 'πνάσουσι γιὰ νά ξεκουραστοῦσιν
(νά 'πνάσουσι = νά ἡσυχάσουν, νά ἀναπαυθοῦν). γ) Δασύ-
θριξ, πυκνόμαλλος Κ. Παλαμ., Δειλοὶ καὶ σκληρ. στίχ.²,
ἐνθ' ἄν. I. Πολυλ., ἐνθ' ἄν. — Λεξ. Δημητρ.: Ποιήμ.

Τυλίχτηκαν 'ς τὴ δασερὴ κοιλιὰ του
I. Πολυλ. ἐνθ' ἄν.

Καὶ ἡ δασερὴ κορώνα σου μ' ὄλα τὰ πυρωμένα
σὰν μπρούτζινα μαλλιὰ...
Κ. Παλαμ., ἐνθ' ἄν.

δασεύω Κύθηρ. Πελοπν. (Βούρβουρ. Κλειτορ. Κυ-
νour.) — Κ. Χατζοπ., Ἀννιώ, 77 δαδεύω Πελοπν. (Κορινθ.
Φιγάλ.) δαδεύω Θεσσ. (Τρίκερ.) Σάμ. Στερελλ. (Αἰτωλ.
κ.ά.) δασεύω Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. δ α σ ὅ ς.

'Ενεργ. καὶ Μέσ., καθίσταμαι πυκνός, ἐπὶ φυτείας ἐνθ' ἄν.: Δάσεψε τ' ἀραποσίτι Πελοπν. (Βούρβουρ.) Μὴ τὸ σπέ-
ρης ἔτσι κοντὰ τ' ἀραποσίτι, τί θὰ δασέψη καὶ θὰ σερνικώ-
ση (= θὰ μείνῃ ἄκαρπον) Πελοπν. (Κυνour.) Δάδιψι οὐ
κῆπους, βγάλε καμπόσα καλαμπόκια καὶ πέτα τα Στερελλ.
(Αἰτωλ.) Δάδιψαν τὰ λάχανα, ἄργινέ τα (= ἀραιώσέ τα) αὐ-
τόθ. Εἶνι πονλὺ δαδιμένον αὐτὸ τὸ β' νὸ αὐτόθ. Πέρ' σι τό
'σπειρα ἀρὺ τὸ σιτάρι, ἐφέτο θὰ δὲ δαδέψω λίγο Πελοπν.
(Φιγάλ.) β) Ἀποκτῶ πλούσιον φύλλωμα, ἐπὶ δένδρων Κύπρ.:
Τὰ δέντρα ἐδάσεψαν. γ) Ἐπὶ συγκεντρώσεως ἀτόμων, κα-
θίσταμαι πυκνότερος Θεσσ. (Τρίκερ.): Δάδιψι ἡ κουσμάξ'ς,
δαδὰ - δαδὰ ψῶν'ζαν. δ) Ἐπαναλαμβάνομαι συχνότερον
χρονικῶς Σάμ. — Κ. Χατζοπ., Ἀννιώ, ἐνθ' ἄν.: Τέτωου

παλλ' κάρ', κι ὅμους δὲν εἶνι καθόλ' καλά, τοῦ καφούρ' κου.
Τοῦ λαχαῖν' κάθι λίον κι λιγάξ'. Τώρα δὲ μάλιστα τοῦ πα-
ραλαχαῖν'. Πονλὺ τοῦ δάδιψι (ἐνν. ἡ ἀρρώστια) Σάμ. Οἱ
ὁμοβροντίες δὲν παύουνε, ὁλοένα καὶ δασεύουνε Κ. Χατζοπ.,
ἐνθ' ἄν. Συνών. π υ κ ν ὡ ν ω, ἀντίθ. ἀ ρ α ι ὡ ν ω Β 3.

δασιά ἐπίρρ. Εὐβ. ('Ακρ. Στρόπον.) Θεσσ. (Πήλ.)
Κέρκ. (Καρουσ.) Κρήτ. (Κίσ. κ.ά.) Πελοπν. ('Ανοβρ. 'Αν-
δροῦσ. Σκορτσιν.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) δασὰ Εὐβ. (Κουρούν.
Ψαχν.) 'Ηπ. (Ζαγόρ.) Θεσσ. ('Αλμυρ.) Θράκ. (Αἰν. κ.ά.)
Λῆμν. Στερελλ. (Δεσφ. Φθιώτ.) δαδὰ Θεσσ. (Γερακάρ. Τρί-
κερ. κ.ά.) Πελοπν. (Γαργαλ. κ.ά.) Στερελλ. (Φθιώτ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. δ α σ ὅ ς. 'Η λ. καὶ εἰς Σομ.

1) Πυκνῶς ἐνθ' ἄν.: Τὰ φύτεψα δασιά τὰ σκόρδα Πελοπν.
(Ἀνδροῦσ.) Τό 'ρριξες δαδὰ τὸ γέννημα καὶ δαδεφύτρωσε
Πελοπν. (Γαργαλ.) Αὐτὰ τὰ δέντρα εἶναι πολὺ δασὰ φυτεμένα
Θράκ. (Αἰν.) Χωράφι δασὰ - δασὰ σπαρμένο Στερελλ.
(Δεσφ.) Πονλὺ δασιά τὰ 'σπειρις τὰ στάρια 'φέτο Εὐβ.
(Ἀκρ.) Λιγάξ' δασιά φύτρουσι κειῖν' ἡ φάβα κι θέλ' ἀνάρ-
γυμα (= ἀραιώμα) αὐτόθ. Δασιά τό 'σπειρες τὸ στάρη Κρήτ.
(Κίσ.) Ἐφυτρώσανε ὀφέτος δασιά τὰ ροβίθια αὐτόθ. Μὴ
δὰ βᾶν'ς ἔτσ' δασὰ - δασὰ, γιὰτ' δὲ φαίν'νται Εὐβ. (Ψαχν.)
Δασὰ νὰ τὰ κ' κίης τὰ ροβίθια (κ' κίης = κουκκίσης, σπείρης)
Λῆμν. || Αἰνιγμ.

'Ενας πιτσένιους οὐρανὸς δασὰ-δασὰ χιονίξ'
(τὸ κόσκινον) Λῆμν. || Ἄσμ.

Ράφε τον δασὰ-δασὰ, | θὰ γείρη ράχες καὶ βουνὰ
(ἐνν. τὸ φλάμπουρο λάβαρον γάμου) 'Ηπ. (Ζαγόρ.)

Ράψ'τουν καλά, ράψ'τουν δαδὰ, | θὰ γείρη ράχες κι βουνὰ
(ὁμοιον μὲ τὸ προηγουμ.) Θεσσ. (Γερακάρ.) Συνών. κ ρ ο ν-
σ τ ᾶ, π υ κ ν ᾶ, ἀντίθ. ἀ ρ α ι ᾶ. 2) Συχνά, χρονικῶς Θεσσ.
(Τρίκερ.) Θράκ. (Αἰν. κ.ά.) Λῆμν. κ.ά.: Δασὰ πέφτουν τὰ κα-
νόνια Θράκ. Δασὰ-δασὰ ἀστράφτ' κι βρῶδᾶ Λῆμν. Δάδι-
ψι ἡ κουσμάξ'ς, δαδὰ-δαδὰ ψῶν'ζαν Τρίκερ. || Ἄσμ.

Συχνὰ πυκνὰ λαλοῦνε, δασὰ καὶ κελαηδοῦνε
τὸ πῶς σὲ ἀγαπῶ
(ἐνν. τὰ πουλλάκια) Αἰν.

Δασὰ - δασὰ μὲ κέρναε κι ἀνάρια μὲ κερνοῦσε
αὐτόθ.

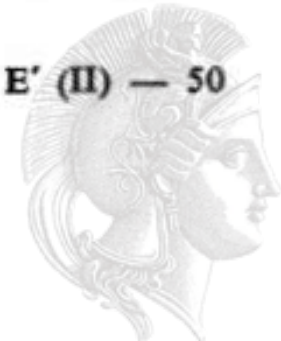
δασικός ἐπίθ. λόγ. κοιν. δαδ'κός πολλαχ. βορ. ιδιωμ.
Ἐκ τοῦ οὐς. δ ᾶ σ ο ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ι κ ό ς.

1) Ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ δάσος λόγ. κοιν.:
Δασικὴ ζώνη - περιφέρεια. Δασικός πλοῦτος. Δασικά προϊ-
όντα. Δασικὲς ἐκτάσεις λόγ. κοιν. 2) Τὸ ἄρσεν. ὡς οὐς.,
ὁ ὑπάλλληλος τῆς δασικῆς ὑπηρεσίας λόγ. κοιν.: Οὐ ἀγρου-
φύλακας κάψ' κί τοῦ δαδ'κὸ Στερελλ. (Φθιώτ. Φωκ.) Τὸν
τσάκουσι ἡ δαδ'κὸς μὲ λουμάκια κι τοὺν πῆρι τοῦ τσικούρ'
(λουμάκια = κλαδιὰ δένδρων) Μακεδ. (Γήλοφ.) Ποῦ κον-
τῆς νὰ κόψ'ς κανένα κλαρί, οὐ δαδ'κὸς θὰ σί καταγγεῖλ'!
Εὐβ. ('Αγία Ἀνν.) Ἄς γινόσαν δασικός, νὰ τρῶς κοκόρια
'Ηπ. ('Ελληνικ.) Πῆρα τοῦ δαδ'κὸ νὰ μ' σφραῖς' κᾶτ' πεύ-
κια Εὐβ. ('Ακρ.) || Ἄσμ.

Γιατί, μονρὴ κουπέλα, μᾶς τό 'κανις αὐτό;
παράτησις τοὺν ἄδρα σ' κι πῆρις δασικό;
'Ηπ. ('Ιωάνν.) β) Ὁ δ α σ ᾶ ρ χ η ς, τὸ ὅπ. βλ., Πελοπν.
(Κοπαν.)

δασίλα ἡ, Σ. Μυριβήλ., Ζωὴ ἐν τάφ., 91 — Λεξ. Πρω.
Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐς. δ ᾶ σ ο ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ί λ α.

Πβ. τὰ ἀβγοὺν λίλα, θαλασσίλα, χωματίλα.
'Οσμὴ προερχομένη ἐκ τοῦ δάσους ἐνθ' ἄν.: Τὸ δάσος ἔχει φοβερὴ φωνή, ποὺ κυματίζει, καὶ τὸ θεόρατο κορμὶ του μυρίζει δυνατὰ δασίλα, ποὺ ἀκόμα πικρομοσκοβολάει πάνω 'ς τὰ ροῦχα μου Σ. Μυριβήλ., ἐνθ' ἄν.

δασινός ἐπίθ. Μακεδ. (Θεσσαλον.)

Τὸ Βυζαντ. ἐπίθ. δασινός.

Δασὺς 1, τὸ ὅπ. βλ.: Ἄσμ.

Κάτω 'ς τὰ δασινὰ πλατάνια, 'ς τὴν κρυόβρυση,
Διαμαντούλα, 'ς τὴν κρυόβρυση
κάθονταν δυὸ παλληκάρια καὶ μιὰ λυγερὴ
Διαμαντούλα, καὶ μιὰ λυγερὴ

δασίτης ὁ, Κρήτ.

'Εκ τοῦ οὗς. δάσος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ίτης.
'Ο διακίτμενος εἰς τὰ δάση.

δασκάλακας ὁ, Πελοπν. (Κίτ. Μάν.)

'Εκ τοῦ οὗς. δάσκαλος καὶ τῆς μεγεθ. παραγωγ. καταλ. -ακας.

'Ο διδάσκαλος ὁ ἔχων ὑψηλὸν ἀνάστημα: Ἄσμ.
'Ολοὶ καλῶς ὥρίσατε | μαζὶ μὲ τὸ δασκάλακα.

δασκαλάκης ὁ, Κίμωλ.

'Εκ τοῦ οὗς. δάσκαλος καὶ τῆς ὑποκορ. παραγωγ. καταλ. -άκης.

Δασκαλάκι 1, τὸ ὅπ. βλ.: "Ἡβγαλε βολλὰ παιδιὰ ὁ δασκαλάκης.

'Ἡ λ. ὡς ἐπών. πολλαχ. καὶ ὡς παρωνύμ. Κεφαλλ. Σῦρ.

δασκαλάκι τό Βιθυν. Θράκ. ('Αδριανούπ.) Κρήτ. ('Αβδοῦ 'Αγιος Γεώργ. 'Ανατολ. 'Αρχάν. Καβούσ. Μεραμβ. Νεάπ. Πεδιάδ. Ραμν. Σέλιν. Χαν. κ.ά.) Πελοπν. (Γαργαλ. Μανιάκ. κ.ά.) — Γ. Ψυχάρ., Ταξιδ.³, 130 Τὰ δυὸ ἀδέρφ., 6 — Λεξ. Βάιγ. Πρω. Δημητρ.

'Υποκορ. τοῦ οὗς. δάσκαλος διὰ τῆς παραγωγ. καταλ. -άκι. 'Ἡ λ. καὶ εἰς Σομ.

1) Θωπευτικῶς ἢ σκωπτικῶς, ὁ μικρὸς τὴν ἡλικίαν ἢ τὸ ἀνάστημα διδάσκαλος Θράκ. ('Αδριανούπ.) Πελοπν. (Γαργαλ. Μανιάκ. κ.ά.) — Γ. Ψυχάρ., Ταξιδ.³, ἐνθ' ἄν. Τὰ δυὸ ἀδέρφ., ἐνθ' ἄν. — Λεξ. Πρω. Δημητρ.: Οὐλα τὰ δασκαλάκια τοῦ χωριοῦ τὸ ρίξανε 'ς τὸ γαρνε Γαργαλ. Μοῦ γίνηκε καὶ 'φτοῦνος ἓνα δασκαλάκι καὶ μοῦ κορδώνεται! (σκωπτικῶς) αὐτόθ. Πιὸ ἡσυχο, πιὸ ταπεινό... τὸ δασκαλάκι μας τὸ παινεμένο ποὺ τόσο ἡμερα, τόσο ἡθικά, μᾶς μετάφραζε τὸν "Ὀμηρο Γ. Ψυχάρ., Τὰ δυὸ ἀδέρφ., ἐνθ' ἄν. || Ἄσμ.

Δάσκαλε, δασκαλάκι μου, | μὴν εἶδες τὸ πουλλάκι μου;
Μανιάκ. Συνών. δασκαλάκος 1, δασκαλίκος, δασκαλόπουλο 2. 2) Τὸ τέκνον τοῦ διδασκάλου Βιθυν. — Λεξ. Βάιγ. Συνών. δασκαλόπαιδο 1. δασκαλόπουλο 1, δασκαλόυδι 1. 3) 'Ο μαθητὴς Κρήτ. ('Αβδοῦ 'Αγιος Γεώργ. 'Ανατολ. 'Αρχάν. Καβούσ. Μεραμβ. Νεάπ. Πεδιάδ. Ραμν. Σέλιν. Χαν. κ.ά.) Πελοπν. (Γαργαλ. κ.ά.): 'Εσκολάσαν κιόλας τὰ δασκαλάκια Μεραμβ. 'Κεανὲ τὰ δασκαλάκια εἶναι τσῆ Βερονίκης 'Αγιος Γεώργ. Τὸ Κατερινιώ μας πάει μὲ τ' ἄλλα τὰ δασκαλάκια 'ς τὸ σκολεὸ κ' εἶναι καὶ βίρβας 'ς τὰ γράμματα (βίρβας = ἐξυπνὴ) αὐτόθ. Τὸ δασκαλάκι ἀπὸν βέβω 'ς τὸ σκολεὸ.. δὲ γατέχει ἀκόμη τὸ βατερημῶ (=τὸ πάτερ ἡμῶν, τὴν προσευχή) αὐτόθ.

Κ' οἱ δάσκαλοι ἐπαιρητῆσα τὰ δασκαλάκια, γιὰ δὲ τζὶ πλέρωνε κιαεὶς Χαν. || Φρ. "Ε! νὰ τὸ χαρῶ τὸ δασκαλάκι μου! (εὐχή) 'Αβδοῦ || Ἄσμ.

"Ὡς τὰ πέδε βουκολάκι | κι ὡς τὰ δέκα δασκαλάκι (βουκολάκι = βοσκόπουλο) Πεδιάδ.

Ρωτῶ τὰ δασκαλάκια 'ποποῦ 'ν' ἡ κοπελιά

— 'Αποπαδὰ κοδὰ 'ναι, ἀπὸ τὴ γειτονιά

Κρήτ. Συνών. δασκάλι, δασκαλόπαιδο 2, δασκαλόυδι 2, μαθητούδι 4) 'Ο μικρὸς βοηθὸς ψάλτου Κρήτ. (Νεάπ. κ.ά.) Συνών. κανονάρχος.

'Ἡ λ. καὶ ὡς παρωνύμ. Θήρ. (Οἶα).

δασκαλάκος ὁ σύνθηθ.

'Εκ τοῦ οὗς. δάσκαλος ὡς ὑποκορ. διὰ τῆς παραγωγ. καταλ. -άκος.

1) Δασκαλάκι 1, τὸ ὅπ. βλ., σύνθηθ.: Μᾶς ἦρθε 'φέτος ἓνας καλὸς δασκαλάκος κ' ἔβαλε τὰ παιδιὰ μας σὲ τάξη σύνθηθ. 'Ο δασκαλάκος μας εἶναι τοῦ θεοῦ ἄνθρωπος Πελοπν. (Γαργαλ.) 2) 'Ο μικρὸς μορφώσεως διδάσκαλος σύνθηθ.: Τί σπούδασε κι αὐτός; ἓνας δασκαλάκος βγήκε! 'Αθῆν. "Αμωρὲ δασκαλάκο, μοῦ κορδώνεσαι καὶ σύ! Πελοπν. (Γαργαλ.)

β) Εἰρωνικῶς, ὁ δῆθεν διανοούμενος Πελοπν. (Γαργαλ.): "Εναι, γλέπεις, δασκαλάκος, πάει σὰν ψαλίδι ἢ γλώσσα του. 'Ἡ λ. ὡς ἐπών. 'Αθῆν. Πελοπν. (Δρυάλ.)

δασκαλαρεὶο τό Θράκ. Μακεδ. (Θεσσαλον.)

'Εκ τοῦ οὗς. δάσκαλος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -αρεὶο.

Κατ' ἔννοιαν σκωπτικὴν, πλῆθος διδασκάλων ἐνθ' ἄν. Πβ. βλαχαρεὶο, γυφταρεὶο, παππαδαρεὶο.

δασκάλαρος ὁ, ἑνιαχ. δασκαλαρὲ ἢ, Δ. Κρήτ.

'Εκ τοῦ δάσκαλος καὶ τῆς μεγεθ. παραγωγ. καταλ. -αρος.

1) 'Ο εὐσωμος διδάσκαλος ἐνθ' ἄν. 2) 'Ο λίαν ἱκανὸς διδάσκαλος ἑνιαχ.

δασκαλέας ὁ, "Ἡπ.

'Εκ τοῦ οὗς. δάσκαλος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -έας.

'Ο πολὺ σχολαστικὸς, σκωπτικῶς: Μωρέ, τί δασκαλέας ποὺ εἶσι! Πβ. δάσκαλος 3.

'Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. 'Αθῆν. Πελοπν. (Μάν. Πραστ.)

δασκαλεία ἢ, Λεξ. Βάιγ. δασκαλεία Πόντ. (Τραπ. κ.ά.) δεσκαλεία Πόντ. (Χαλδ.)

'Εκ τοῦ ρ. δασκαλέω. 'Ἡ λ. καὶ εἰς Βλάχ. καὶ Σομ. Τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) — Λεξ. Βάιγ.: 'Εφῆκεν τὴν δασκαλείαν καὶ ἐγέν'τον σαράφ'ς (= ἀργυραμοιβὸς) Τραπ. Συνών. δασκαλική, δασκαλίκι.

δασκαλιό τό, δασκαλεῖον Πόντ. (Οἶν.) — Λεξ. Βάιγ. δασκαλεῖον Πόντ. (Οἶν. κ.ά.) δασκαλιό Βιθυν. (Κατιρ.) Κρήτ. Νίσυρ. Πάτμ. Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Ρόδ. Σκυρ. — Λεξ. Βλαστ., 350 Δημητρ. δασκαλεὶον Λυκ. (Λιβύσσ.)

'Εκ τοῦ ἀρχ. οὗς. διδασκαλεῖον κατ' ἐπίδρασιν τοῦ οὗς. δάσκαλος (διδάσκαλος. 'Ο τύπ. δασκαλεὶον καὶ εἰς Σομ. εἰς λ. διδασκαλεῖον.

Σχολεῖον ἐνθ' ἄν.: 'Σ τὰ χρόνια μας δὲμ π'γαίνανε τὰ κορίτσα 'ς τὸ δασκαλιό Σκυρ. Πῆα 'ς τὸ δασκαλιό τσ' ἐμπλε-

